

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2020 DO 2024
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2021 DO 2025

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		Teorie socjologiczne		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		Przedmiot obowiązkowy fakultatywny (specjalistyczny) do wyboru		
Rok/semestr		2022/2023; semestr III i V		
Dyscyplina		Nauki Socjologiczne		
Język wykładowy		j. polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		Dr hab. Arkadiusz Tuziak, prof. UR		
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot		Dr hab. Arkadiusz Tuziak, prof. UR		
Wymagania wstępne		Wiedza z zakresu socjologii ogólnej		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
Przedmiotem opisu, analizy i dyskusji w ramach przedmiotu są zagadnienia z zakresu struktury formalno-pojęciowej teorii socjologicznej jako konstruktu intelektualnego ujmującego rzeczywistość społeczną w kategoriach ogólnych, a także w ramach określonego paradygmatu wyjaśniającego. Celem przedmiotu jest ukierunkowana charakterystyka i analiza źródeł, struktury i funkcji teorii oraz zapoznanie z najważniejszymi orientacjami i szkołami socjologicznymi z podkreśleniem ciągłości, kumulatywności, wzajemnych oddziaływań i inspiracji w zakresie socjologicznej refleksji, analizy i tworzenia modeli teoretycznych budowy i funkcjonowania społeczeństwa.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	Zan i rozumie			
1.	W stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla dyscypliny naukowej.	P8S-WG/1	Wykład ćwiczenia	prezentacja
2.	Główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych, w których odbywa się kształcenie	P8S-WG/2	Wykład ćwiczenia	prezentacja

3.	Metodologię badań naukowych	P8S-WG/3	Wykład ćwiczenia	prezentacja
Umiejętności Lp.	Potrafi			
1.	Wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki do twórczego identyfikowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: - definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą, - rozwijać metody, techniki narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, - wnioskować na podstawie badań naukowych	P8S_UW/1	Wykład ćwiczenia	prezentacja
2.	Dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy	P8S_UW/2	Wykład ćwiczenia	prezentacja
3.	Komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym	P8S_UK/1	Wykład ćwiczenia	prezentacja
4.	Upowszechniać wyniki działalności naukowej, także w formach popularnych	P8S_UK/2	Wykład ćwiczenia	prezentacja
5.	Inicjować debatę	P8S_UK/3	Wykład ćwiczenia	prezentacja
6.	Uczestniczyć w dyskursie naukowym	P8S_UK/4	Wykład ćwiczenia	prezentacja
	Posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym	P8S_UK/5	Wykład ćwiczenia	prezentacja
Kompetencje społeczne Lp.	Jest gotów do			
1.	Krytycznej oceny dorobku w	P8S_KK/1	Wykład	prezentacja

	ramach danej dyscypliny naukowej		ćwiczenia	
2.	Uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S_KK/3	Wykład ćwiczenia	prezentacja
3.	Inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	P8S_KO/2	Wykład ćwiczenia	prezentacja

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW¹

Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
III i IV	5	10	—	—	—	0

METODY DYDAKTYCZNE

wykład z prezentacją multimedialną;
ćwiczenia: prezentacje, dyskusja.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład :

1. Źródła i inspiracje teorii socjologicznych: filozofia, myśl społeczna, empiria.
2. Struktura teorii socjologicznej: pojęcia, twierdzenia, systemy hierarchii i powiązań.
3. Kumulatywność i ciągłość wiedzy i teorii socjologicznych.
4. Funkcje teorii socjologicznych: wyjaśnianie zjawisk, procesów i struktur społecznych.
5. Orientacje teoretyczne i szkoły socjologiczne.

Konwersatorium:

1. Pozytywizm: A. Comte
2. Ewolucjonizm: H. Spencer.
3. Socjologizm: E. Durkheim
4. Teoria socjologiczna M. Webera.
5. Mikrosocjologia G. Simmla.
6. Interakcjonizm symboliczny G.H. Meada.
7. Socjologia fenomenologiczna: A Schutz.
8. Funkcjonalizm strukturalny T. Parsonsa
9. Habitus i reprodukcja społeczna w teorii P. Bourdieu.
10. Kryzys cywilizacyjny, tożsamość i nowe ruchy społeczne w teorii M. Castellsa.

Ćwiczenia / laboratoria / inne:

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Wykład: obecność na zajęciach

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną na podstawie prezentacji- gradacja ocen: brak prezentacji – 2.0; 1 prezentacje – 3.0; 2 prezentacje- 3.5; 3 prezentacje – 4.0; 4 prezentacje – 4.5; 5 prezentacji – 5,0

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	15
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	0

LITERATURA

Literatura podstawowa:	<p>Becker H., Barnes H.E., 1965. <i>Rozwój myśli społecznej od wiedzy ludowej do socjologii</i>. PWN. Warszawa.</p> <p>Fenomenologia i socjologia. Zbiór tekstów. 1989. Oprac. i red. Z. Krasnodębski, PWN Warszawa.</p> <p>Ritzer G. 2000, <i>Klasyczna teoria socjologiczna</i>, przekład H. Jankowska, Zysk i S-ka. Poznań.</p> <p>Szacki J. 1981, <i>Historia myśli socjologicznej</i>, t.1, t.2, PWN, Warszawa.</p> <p>Turner J. H. 2004. <i>Struktura teorii socjologicznej. Wydanie nowe</i>. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.</p> <p>Sztompka P., 1973. <i>Teoria i wyjaśnienie. Z metodologicznych problemów socjologii</i>, PWN, Warszawa.</p> <p>Jasińska-Kania A., Nijakowski L, Szacki J., Ziótkowski M. (wybr. Opr.) 2006, <i>Współczesne teorie socjologiczne</i>, Scholar, Warszawa.</p>
Literatura uzupełniająca:	<p>Doktor K., Kwaśniewicz W., Kwilecki A. (red.) 1997. <i>Socjologia: teoria i działanie</i>, IFiS PAN Warszawa.</p> <p>Encyklopedia socjologii, T. 1-4, 1998, Oficyna Naukowa, Warszawa</p> <p>Manterys A., 1997. <i>Wielość rzeczywistości w teoriach socjologicznych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa</p> <p>Merton R. K., 1982. <i>Teoria socjologiczna i struktura społeczna</i>, PWN, Warszawa</p> <p>Mokrzycki E., Ofierska M., Szacki J., (red.) 1985. <i>O społeczeństwie i teorii społecznej</i>, PWN. Warszawa.</p> <p>Sztompka P., Kucia M. (red.) 2005, <i>Socjologia. Lektury</i>. Znak, Kraków</p>